

**SZKOŁA PODSTAWOWA Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
W BOLMINIE**

**PRZEDMIOTOWY
SYSTEM OCENIANIA
Z BIOLOGII
W KLASACH V-VIII.**

Opracowała: Anita Hańcko

Podstawa prawna: Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. oraz Ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw z dnia 23 czerwca 2016 r., Rozporządzeniu MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. (poz. 843) w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, a także Rozporządzenia MEN z dnia 11 sierpnia 2016 r. (poz. 1278) zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, obowiązująca podstawa programowa kształcenia ogólnego w szkole podstawowej, Statut Szkoły Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Św. Jana Pawła w Bolminie.

Nauczanie biologii odbywa się zgodnie z programem edukacyjnym wydawnictwa Nowej Ery, pt: „Program nauczania biologii w klasach V – VIII szkoły podstawowej. Puls życia” oraz autorstwa Anny Zdziennickiej, zgodnego z obowiązującą podstawą programową.

1. Program realizowany jest tygodniowo w kolejnych klasach w ciągu: w kl. V – 1 godz./tyg., w kl. VI – 1 godz./tyg., w kl. VII – 2 godz./tyg., w kl. VIII – 1 godz./tyg.
2. Przedmiotowy system oceniania z biologii ma na celu:
 - kształtowanie postaw i zachowań pożądanych społecznie i posługiwanie się nimi we własnych działaniach,
 - przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć,
 - motywowanie ucznia do dalszej pracy,
 - pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - dostarczenie rodzicom (opiekunom prawnym), także nauczycielom i dyrektorowi szkoły informacji o efektywności procesu nauczania i uczenia się, wkładzie pracy uczniów nad własnym rozwojem oraz o postępach uczniów w nauce,
 - umożliwienie nauczycielom ustawicznego doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
3. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach: wiedza i jej stosowanie w praktyce, kształcone umiejętności oraz aktywność i zaangażowanie w praktyce.
4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma służyć monitorowaniu pracy ucznia, rozpoznawaniu poziomu umiejętności i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości z biologii w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowaniu oceny.
5. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
 - posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym specjalistycznej, specyficznych trudnościach w uczeniu się,
 - objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów w szkole.
6. W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
 - a. **prace pisemne:**

- **sprawdziany (klasówki)** obejmują większą partię materiału określoną przez nauczyciela, najczęściej po ukończeniu działu programowego; sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - **kartkówki** dotyczące materiału z 2 – 3 ostatnich tematów i nie muszą być zapowiadane,
- b. **praca i aktywność na lekcji,**
 - c. **odpowiedzi ustne,**
 - d. **prace domowe,**
 - e. **wyniki pracy grupowej,**
 - f. **prace długoterminowe** np. hodowle, obserwacje przyrodnicze, referaty, prezentacje multimedialne, zielniki, plakaty,
 - g. **aktywność poza lekcyjna** np. osiągnięcia w konkursach, akcjach charytatywnych, proekologicznych.
7. Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych).
 8. Każdą ocenę z pisemnych i ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia wpisuje się do dziennika papierowego i elektronicznego .
 9. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.
 10. **Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci:**
 - w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu, na zebraniach ogólnych.
 11. Uczniowie i ich rodzice są na bieżąco informowani o postępach edukacyjnych, poprzez:
 - informację ustną,
 - wpisy do zeszytu przedmiotowego,
 - wpisy do dziennika papierowego i elektronicznego.
 12. **Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną:**
 - **oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz z kartkówek nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy** wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do uzupełnienia braków.
13. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym w klasach V- VIII obowiązuje następująca skala ocen i ich skróty:
 - **6 – celujący /cel/**
 - **5 – bardzo dobry /bdb/**
 - **4 – dobry /db/**
 - **3 – dostateczny /dst/**
 - **2 – dopuszczający /dop/**
 - **1 – niedostateczny /ndst/**
 14. Stosowanie **znaku „+” i „-”** . Nauczyciel może te znaki stosować również jako sposób oceny pracy ucznia: **zebranie pięciu znaków „+” daje ocenę bardzo dobrą, zebranie trzech znaków „-”daje ocenę niedostateczną.** Dopuszcza się stosowanie skrótu **np. – nieprzygotowany, nb. – nieobecny.**
 15. **Brak uczniowskiego wyposażenia** (np. zeszytu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, przyborów, itp.) **może wpłynąć na ocenę pracy ucznia wyłącznie w sytuacjach**

uporczywie powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania i uczenia się.

16. Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia ucznia.

17. **Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:**

- nauczyciel **ustala termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem**,
- sprawdzian **poprzedza powtórzenie** i utrwalenie wiadomości,
- sprawdzian zwykle **będzie trwał 1 godzinę lekcyjną**, a kartkówka do 20 minut,
- uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania
- nauczyciel ma **14 dni na sprawdzenie**, ocenę i recenzję sprawdzianu,
- nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów na sprawdzianie wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych, a ocenę wpisuje do dziennika papierowego i elektronicznego,
- jeżeli **uczeń nie pisał sprawdzianu musi wykazać się wiadomościami i umiejętnościami** zawartymi na sprawdzianie w formie ustalonej z nauczycielem,
- jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, powinien to zrobić w terminie ustalonym z nauczycielem **do tygodnia od powrotu do szkoły**, gdy powodem był dłuższy pobyt w szpitalu do dwóch tygodnie od powrotu do szkoły,
- uczeń **może poprawić** ocenę niedostateczną i dopuszczającą z prac pisemnych: ze sprawdzianów i kartkówek z trzech tematów,
- poprawa **powinna odbyć się w ciągu dwóch tygodni** od oddania i omówienia pracy w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem,
- ocena **otrzymana za poprawianą pracę pisemną wpisana jest jako kolejna do dziennika, do wystawienia oceny na semestr obie są równorzędne**,
- uczeń nie może poprawiać ocen z kartkówek z jednego tematu lekcji, odpowiedzi ustnych oraz z innych form oceniania ucznia,
- **prace pisemne przechowuje nauczyciel przedmiotu do końca zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym.**

18. Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

- **poniżej 34% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny**
- **35%-49% – dopuszczający**
- **50%-69% – dostateczny**
- **70%-89% – dobry**
- **90%- 99% – bardzo dobry**
- **100% – celujący.**

19. Nie ocenia się ucznia:

- **w klasach V – VIII w pierwszym tygodniu września,**
- **do trzech dni po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (min. tygodniowej),**
- **w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych.**

20. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez negatywnych skutków. Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym wpisując datę zaistnienia zdarzenia.

21. W procesie oceniania obowiązuje **zasada kumulowania wymagań** – ocenę wyższą może uzyskać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania związane z ocenami niższymi:

- **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:
 - a. opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych,
 - b. samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
 - c. uzyskał tytuł laureata lub finalisty wojewódzkiego konkursu przedmiotowego,
 - d. osiąga sukcesy w różnych konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych,
- **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
 - a. rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej przedmiotu,
 - a. poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;
- **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej,
 - a. rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
- **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
 - ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych),
 - a. rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności;
- **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
 - nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych),
 - b. nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

21. Należy dostosować wymagania edukacyjne oraz formy i metody pracy w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe w zależności od indywidualnych potrzeb, oraz zaleceń poradni zawartych w orzeczeniu lub opinii. Uczniowie ci mają prawo do:

- wydłużonego czasu pracy,
- obniżonego progu punktacji w pracach pisemnych,
- mniejszej ilości zadań,

- **indywidualnej pomocy nauczyciela na zajęciach i w trakcie pisania pracy,**
- **innych kryteriów oceny przy sprawdzaniu zadań otwartych.**

22. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na koniec I okresu, a roczne na koniec zajęć edukacyjnych w danej klasie.

23. Ocena wystawiana na koniec drugiego okresu jest oceną roczną, uwzględniającą osiągnięcia ucznia z obu okresów.

24. Ocena semestralna wynika z ocen bieżących, ale nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

25. Oceny klasyfikacyjne z przedmiotu ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w klasie na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem ocen bieżących.

26. Szkolne wyniki klasyfikacji (śródrocznej i rocznej) zatwierdza Rada Pedagogiczna.

Opracowała: Anita Hańcko